

Sygn. akt I C 530/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maria Kruźlak

Protokolant Maja Foremny

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 lutego 2016 roku w Ś.

sprawy z powództwa K. Ż.

przeciwko U. (...) w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddała powództwo,

II. nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu stronie pozwanej kosztów procesu,

III. przyznaje ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowemu w Świdnicy radcy prawnemu M. K. Radcy Prawnego w Ś. kwotę 922,50 zł tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.

UZASADNIENIE

Powódka K. Ż. w pozwie przeciwko (...) (...) w W. domagała się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 25 sierpnia 2014 roku wydanego przez Sąd Rejonowy w Świdnicy w sprawie I Nc (...). Prawomocnemu nakazowi nadano klauzulę wykonalności i doręczono wierzycielowi 20 stycznia 2015 roku. W dniu 4 marca 2015 roku powódka złożyła pismo, w którym zawarła szereg żądań odnoszących się do nakazu zapłaty z dnia 25 sierpnia 2014 roku, składając zażalenie na nadanie klauzuli wykonalności, żądając wznowienia postępowania. Ostatecznie sprecyzowała żądanie w ten sposób, że domagała się pozbawienia w całości wykonalności nakazu zapłaty w sprawie I Nc (...) i udzielenia zabezpieczenia przez zawieszenie postępowania.

W uzasadnieniu żądania podała, że zarzuca nieważność postępowania i bezpodstawne wydanie tytułu wykonawczego z uwagi na brak zdolności procesowej powódki spowodowanej chorobą psychiczną, to jest schizofrenią paranoidalną. Choroba istniała w chwili wydania nakazu zapłaty i istnieje dalej. Zgodnie z ostatnim zaświadczeniem lekarskim powódka jako osoba chora psychicznie nie jest zdolna do samodzielnej egzystencji.

Alternatywnie powódka podniosła zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przedmiotowym tytułem wykonawczym, gdyż dla roszczenia z umowy pożyczki zawartej z przedsiębiorcą czy spółką prawa handlowego przewidziany jest 3 - letni termin przedawnienia.

Pozwany U. (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa. Zarzucił brak podstaw żądania w przepisie art. 840 k.p.c., z uwagi na fakt, iż zdarzenia, będące podstawą roszczenia winny nastąpić po powstaniu tytułu wykonawczego.

Podniósł ponadto, że przepis art. 840 k.p.c. nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. Tym samym przedmiotem powództwa opozycyjnego nie mogą być zarzuty dotyczące stanu sprzed powstania tytułu wykonawczego, w tym zarzut przedawnienia roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 25 sierpnia 2014 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Świdnicy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, na mocy którego pozwana w tamtym postępowaniu K. Ż. miała zapłacić stronie powodowej U. (...) w W. kwotę 4.473,08 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 11 sierpnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 625 zł tytułem kosztów postępowania. Nakaz został doręczony ze skutkiem na dzień 20 października 2014 roku po dwukrotnym awizowaniu przesyłki. W dniu 22 grudnia 2014 roku wierzyciel złożył wniosek o doręczenie nakazu zapłaty z klauzulą wykonalności.

Dowód: nakaz zapłaty, dowody doręczeń w aktach sprawy I Nc (...)Sądu Rejonowego w Świdnicy.

Wierzytelność, która stanowiła podstawę wydania nakazu zapłaty stanowiła należność wynikającą z umowy pożyczki zawartej w dniu 16 listopada 2007 roku przez K. Ż. z (...) S.A. Wierzytelność ta była przedmiotem umów cesji, ostatecznie przypadła U. Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W.. Nabywca wierzytelności wystawił dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i wystąpił przeciwko powódce z pozwem o zapłatę.

Dowód: umowa pożyczki i wyciąg z ksiąg rachunkowych w aktach sprawy I Nc (...)Sądu Rejonowego w Świdnicy

Na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wierzyciel wszczął egzekucję przeciwko powódce. Wniosek złożył u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy A. S.. Pismem z dnia 18 lutego 2015 roku Komornik zawiadomił powódkę o wszczęciu egzekucji. W dniu 16 marca 2015 roku dokonał zajęcia świadczeń pobieranych przez powódkę z ZUS.

Dowód: zawiadomienie o wszczęciu egzekucji w sprawie Km 709/15, zajęcie świadczeń z ubezpieczenia społecznego – k. 19

W dniu 8 lipca 2015 roku powódka złożyła skargę o wznowienie postępowania w sprawie I Nc (...). Postępowanie w sprawie zawieszono z uwagi na toczącą się sprawę o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

Dowód: pozew i postanowienie w aktach sprawy I C (...) Sądu Rejonowego w Świdnicy

Powódka od stycznia 1998 roku leczona jest w Gabinetie Neurologicznym M. D. w S. z powodu wzmożonej pobudliwości nerwowej i emocjonalnej oraz dolegliwości wielonarządowych. Od stycznia 1999 roku rozpoznano u powódki zespół paranoidalny i dalsze leczenie odbywało się przy współudziale psychiatry. Do symptomów choroby powódki należą urojenia ksobne i prześladowcze. Wymaga stałego stosowania neuroleptyków. Nie jest zdolna do pracy wymagającej koncentracji, uwagi i pamięci oraz do pracy fizycznej. W okresie od 27 lipca 2014 roku do 20 października 2014 roku powódka przebywała w Szpitalu w W. na Oddziale Psychiatrycznym. Skierowana z powodu nasilonych od kilku miesięcy objawów psychotycznych. Wypisano ją do domu z zaleceniami, pod opieką siostry.

Dowód: zaświadczenie o stanie zdrowia – k. 10, karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 8, zaświadczenia lekarskie – k. 26, 27

Sąd zważył:

Powód opiera swoje żądanie na przepisie art. 840 k.p.c. Zgodnie z §1 tegoż przepisu dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Powództwo opozycyjne skierowane zostało do orzeczenia pochodzącego od sądu. Powódka podniosła zarzut nieważności postępowania, które zostało zakończone wydaniem nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Okolicznością, na którą się powołała jest choroba psychiczna, która w ocenie powódki, znosi jej zdolność do czynności prawnych. Z drugiej strony powódka zgłosiła zarzut przedawnienia zasądzonego roszczenia.

Wszystkie zarzuty powódki odnoszą się jednak do postępowania toczącego się przed wydaniem orzeczenia. Z powołanego wyżej przepisu wynika, że powództwo opozycyjne można oprzeć na faktach i zdarzeniach, które zaszły po powstaniu tytułu egzekucyjnego i spowodowały wygaśnięcie zobowiązania dłużnika lub niemożność jego egzekwowania. Do zdarzeń powodujących wygaśnięcie zobowiązania, należą zgodnie z utrwalonymi poglądami w orzecznictwie i piśmiennictwie m.in. wykonanie zobowiązania przez dłużnika, potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu, przelew powodujący zmianę wierzyciela (art. 509 k.c.), przejęcie długu powodujące zmianę dłużnika (art. 519 k.c.). Do zdarzeń związanych z niemożliwością egzekwowania zobowiązania należy przedawnienie roszczenia, rozłożenie świadczenia obciążającego dłużnika na raty. Przedawnienie w tym jednak wypadku również musiałoby nastąpić po wydaniu tytułu egzekucyjnego. Biorąc pod uwagę fakt, że od wydania nakazu zapłaty do wszczęcia egzekucji nie upłynęło więcej niż rok, nie sposób w kontekście art. 125 § 1 k.c. mówić o przedawnieniu roszczenia, skoro zgodnie z nim roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy.

Orzeczenie wydane w sprawie sygn. akt I Nc (...) korzysta z powagi rzeczy osądzonej, określonej w art. 365 § 1 k.c. Zgodnie z nim orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. W piśmiennictwie wskazuje się na wynikający z tego skutek w postaci prekluzji materiału procesowego (faktycznego) sprawy, co oznacza, że z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia merytorycznego zarzuty, których podstawą są okoliczności istniejące już w czasie postępowania - przed wydaniem wyroku, nie mogą być podstawą podważania skutków prawomocnego wyroku, jeżeli nie zostały zgłoszone w trakcie tego postępowania.

Powódka dysponuje natomiast innymi środkami prawnymi, które w okolicznościach związanych z wydaniem orzeczenia i nadaniem klauzuli wykonalności mogą być podstawą wzruszenia prawomocnego orzeczenia.

Na marginesie godzi się podnieść, że te same argumenty podniesione były w uzasadnieniu postanowienia o oddaleniu wniosku powódki o udzielenie zabezpieczenia. Potwierdzono je w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w Świdnicy rozpoznającego zażalenie powódki na oddalenie wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

W konsekwencji należy uznać, że w oparciu o przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. powódka nie mogła domagać się pobawienia wykonalności tytułu w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I Nc (...), powołując się na chorobę psychiczną istniejącą u niej od 1999 roku oraz zarzucając przedawnienie roszczenia wierzyciela.

Mając powyższe na uwadze z braku podstaw do zastosowania powołanego przepisu, powództwo podlegało oddaleniu

Orzeczenie o kosztach oparto na przepisie art. 102 k.p.c., uznając że szczególnymi okolicznościami uzasadniającymi nieobciążanie powódki obowiązkiem zwrotu kosztów stronie pozwanej jest jej choroba psychiczna i niskie dochody.